

Laidiens: 18.12.2001., Nr. 183

Finansu un kapitāla tirgus komisijas padomes lēmums Nr. 21/4

Rīgā 2001. gada 30. novembrī

Par “Krājaizdevu sabiedrību gada pārskatu sagatavošanas noteikumu” apstiprināšanu

Pamatojoties uz Finansu un kapitāla tirgus komisijas likuma 6., 7., 8. un 17. pantu, Krājaizdevu sabiedrību likuma 23. pantu, Finansu un kapitāla tirgus komisijas padome nolemj:

1. Apstiprināt “Krājaizdevu sabiedrību gada pārskatu sagatavošanas noteikumus” (pielikumā).
2. Noteikt, ka noteikumi stājas spēkā ar 2002. gada 1. janvāri.

Finansu un kapitāla tirgus komisijas priekšsēdētājs *U. Cērps*

Krājaizdevu sabiedrību gada pārskatu sagatavošanas noteikumi

“Krājaizdevu sabiedrību gada pārskatu sagatavošanas noteikumi” (tālāk tekstā – noteikumi) izstrādāti, pamatojoties uz Finansu un kapitāla tirgus komisijas likumu un Krājaizdevu sabiedrību likumu. Krājaizdevu sabiedrībām, kas darbojas saskaņā ar Krājaizdevu sabiedrību likumu, šie noteikumi jāievēro, sagatavojot gada pārskatus un kārtojot grāmatvedību.

1. Vispārīgie jautājumi

1.1. Gada pārskatā jāietver bilance un ārpusbilances posteņi, peļņas un zaudējumu aprēķins un pielikums (tālāk tekstā – finansu pārskati), kam jāveido vienots kopums, kā arī krājaizdevu sabiedrības padomes, ja tāda ir izveidota, un valdes (tālāk tekstā – vadības) ziņojums, informācija par krājaizdevu sabiedrības vadību un paziņojums par krājaizdevu sabiedrības vadības atbildību.

1.2. Bilances, ārpusbilances un peļņas un zaudējumu aprēķina posteņu izkārtojumam jāatbilst šo noteikumu 4. un 6. punkta prasībām. Papildu posteņi jāuzrāda, ja tie neatbilst minētajos punktos uzskaitīto posteņu saturam. Posteņus, kuri 4. punktā apzīmēti ar četriem cipariem, drīkst neuzrādīt kā atsevišķus posteņus, ja tie ir nebūtiski vai to neuzrādīšana padara bilanci un ārpusbilances posteņus pārskatāmākus, bet tādā gadījumā tajos pieprasītā informācija jāuzrāda pielikumā.

1.3. Pielikumā jāiekļauj paskaidrojoša informācija par bilances, ārpusbilances, peļņas un zaudējumu aprēķina posteņu saturu, komentāri par to risku kontroli un pārvaldīšanu, kas saistīti ar krājaizdevu sabiedrības darbību, kā arī jāatklāj cita informācija, kas ir būtiski ietekmējusi vai var būtiski ietekmēt krājaizdevu sabiedrības finansiālā stāvokļa un darbības rezultātu novērtēšanu.

1.4. Katram bilances, ārpusbilances, peļņas un zaudējumu aprēķina postenim jāuzrāda pārskata gada un attiecīgie iepriekšējā darbības gada pārskata rādītāji. Pirmajā pārskata gadā jāatspoguļo tikai pārskata gada rādītāji. Bilances, ārpusbilances, peļņas un zaudējumu aprēķina posteņi, kuros nav rādītāju, jāuzrāda tikai tad, ja iepriekšējā gada pārskatā ir bijis uzrādīts attiecīgā posteņa rādītājs.

1.5. Gada pārskatā lietojamā naudas izteiksmes vienība ir Latvijas Republikas naudas vienība. Gada pārskatā jānorāda finansu pārskatos uzrādīto skaitļu precizitātes pakāpe.

1.6. Krājaizdevu sabiedrībai par katru tās darbības gadu jā sagatavo gada pārskats, kam jāatbilst šo noteikumu prasībām, un tajā ietvertajiem finansu pārskatiem jāsniedz paties un skaidrs priekšstats par krājaizdevu sabiedrības finansiālo stāvokli un tās darbības rezultātiem.

1.7. Ja atbilstoši šo noteikumu prasībām sagatavots gada pārskats nesniedz pietiekami skaidru un patiesu priekšstatu par krājaizdevu sabiedrības finansiālo stāvokli un tās darbības rezultātiem, izņēmuma gadījumā drīkst atkāpties no atsevišķām šo noteikumu prasībām, skaidrojot pielikumā šādas atkāpšanās iemeslus un tās ietekmi uz krājaizdevu sabiedrības finansiālo stāvokli un darbības rezultātiem.

1.8. Pārskata gadam jāsakrīt ar kalendāro gadu. Pirmais pārskata periods var būt īsāks par kalendāro gadu, bet nevar būt garāks par 18 mēnešiem. Gada pārskats jā sagatavo valsts valodā.

1.9. Krājaizdevu sabiedrības revīzijas komisijai vai Krājaizdevu sabiedrību likuma 23. panta 2. punktā noteiktajā gadījumā zvērinātam revidentam vai zvērinātu revidentu komercsabiedrībai (tālāk tekstā — revidents) jā sagatavo atzinums par to, vai krājaizdevu sabiedrības gada pārskatā ietvertie finansu pārskati visos būtiskos aspektos sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par tās finansiālo stāvokli un darbības rezultātiem. Krājaizdevu sabiedrības finansu pārskatu pārbaude jāveic un attiecīgs revidenta atzinums jā sagatavo saskaņā ar Starptautiskās grāmatvežu federācijas izdoto Starptautisko revīzijas standartu prasībām.

1.10. Ja revidenta atzinums par krājaizdevu sabiedrības finansu pārskatiem ir ar piezīmēm, revidents ir atteicies sniegt atzinumu vai arī sniedzis negatīvu atzinumu, krājaizdevu sabiedrība drīkst izmaksāt dividendes tikai ar Finansu un kapitāla tirgus komisijas (tālāk tekstā – Komisija) atļauju. Atļaujas saņemšanai krājaizdevu sabiedrībai jāiesniedz Komisijai iesniegums, norādot paredzamo dividenžu izmaksu apmēru un paskaidrojot revidenta piezīmju, atteikuma sniegt atzinumu vai sniegtā negatīvā atzinuma iemeslus. Lēmumu par atļauju izmaksāt dividendes pieņem Komisijas padome.

2. Gada pārskata sagatavošana, iesniegšana un publicēšana

2.1. Gada pārskats 2 eksemplāros, krājaizdevu sabiedrības biedru kopsapulces (pilnvaroto sapulces) protokola izraksts par gada pārskata apstiprināšanu un pilns revidenta atzinums valsts valodā 10 dienu laikā pēc biedru kopsapulces (pilnvaroto sapulces), bet ne vēlāk kā 3 mēnešus pēc pārskata gada beigām jāiesniedz Komisijai. Vienlaikus krājaizdevu sabiedrībai jāiesniedz Komisijai krājaizdevu sabiedrības vadībai adresētā revidenta ziņojuma kopija.

2.2. Krājaizdevu sabiedrības gada pārskata balance un revidenta atzinums publicējami Krājaizdevu sabiedrības likuma 23. panta 3. punktā noteiktajā kārtībā.

3. Ziņojumi

3.1. Gada pārskatā jāietver krājaizdevu sabiedrības vadības ziņojums, kurā jāsniedz krājaizdevu sabiedrības finansiālā stāvokļa raksturojums, ziņas par paredzamo krājaizdevu sabiedrības attīstību un svarīgiem attīstības pasākumiem, kā arī ziņas par svarīgiem notikumiem, ja tādi bijuši, pēc pārskata gada beigām. Turklāt vadības

ziņojumā jāsniedz informācija par krājaizdevu sabiedrības darbības būtiskiem riskiem un šo risku pārvaldīšanas politiku. Ziņojums jāparaksta krājaizdevu sabiedrības padomes un valdes priekšsēdētājam.

3.2. Gada pārskatā jānorāda krājaizdevu sabiedrības padomes unvaldes priekšsēdētāja un valdes locekļu vārds, uzvārds, ieņemamais amats. Šis ziņas jāsniedz arī par tām personām, kuras pārskata gadā atstājušas šos amatus.

3.3. Gada pārskatā jāietver arī krājaizdevu sabiedrības vadības rakstisks paziņojums, kas apliecina tās atbildību par gada pārskata patiesumu. Paziņojums jāparaksta krājaizdevu sabiedrības padomes un valdes priekšsēdētājam.

3.4. Paziņojumā par krājaizdevu sabiedrības vadības atbildību jānorāda:

3.4.1. ka vadībai ir pienākums saskaņā ar spēkā esošo normatīvo aktu prasībām sagatavot finansu pārskatus, kas skaidri un patiesi atspoguļo krājaizdevu sabiedrības finansiālo stāvokli pārskata gada beigās un pārskata gada darbības rezultātus;

3.4.2. ka vadība atbild par atbilstošas grāmatvedības kārtošānu, par krājaizdevu sabiedrības līdzekļu saglabāšanu, kā arī par krāpšanas un citas negodīgas darbības novēršanu;

3.4.3. vai finansu pārskati sagatavoti saskaņā ar konsekventi lietotajām grāmatvedības metodēm un vai jebkura būtiska atkāpe no šīm metodēm ir atklāta un paskaidrota pielikumā;

3.4.4. vai krājaizdevu sabiedrības vadības lēmumi un pieņemumi par pārskata sagatavošanu ir bijuši piesardzīgi un saprātīgi.

3.5. Ja kāds krājaizdevu sabiedrības padomes vai valdes loceklis uzskata, ka gada pārskats nav apstiprināms, vai arī izvirza iebildumus, kurus viņš grib paziņot pilnsapulcei, tas īpaši jānorāda paziņojumā par krājaizdevu sabiedrības vadības atbildību.

4. Balances un ārpusbalances posteņu izkārtojums

4.1. Aktīvi

4.1.1. Kase

4.1.2. Prasības pret kredītiestādēm

4.1.2.1. Prasības uz pieprasījumu

4.1.2.2. Pārējās prasības

4.1.3. Kredīti

4.1.4. Parāda vērtspapīri

4.1.4.1. Latvijas Republikas valsts parāda vērtspapīri

4.1.4.2. Latvijā Republikā reģistrēto banku hipotekārās ķīlu zīmes

4.1.5. Nemateriālie aktīvi

4.1.6. Pamatlīdzekļi

4.1.7. Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ienākumi

4.1.8. Pārējie aktīvi

4.1.9. Kopā aktīvi

4.2. Pasīvi

4.2.1. Saistības pret kredītiestādēm

4.2.2. Noguldījumi

4.2.2.1. Pieprasījuma noguldījumi

4.2.2.2. Termiņnoguldījumi

4.2.3. Nākamo periodu ienākumi un uzkrātie izdevumi

4.2.4. Uzkrājumi saistībām un maksājumiem

4.2.5. Pārējās saistības

4.2.6. Kapitāls un rezerves

4.2.6.1. Apmaksātais pamatkapitāls

4.2.6.2. Rezerves kapitāls un pārējās rezerves

4.2.6.3. Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa/zaudējumi

4.2.6.4. Pārskata gada peļņa/zaudējumi

4.2.7. Kopā pasīvi

4.3. Ārpusbilances posteņi

4.3.1. Iespējamās saistības

4.3.1.1. Galvojumi un garantijas

4.3.1.2. Pārējās iespējamās saistības

4.3.2. Ārpusbilances saistības pret biedriem un darījumu partneriem

4.3.2.1. Saistības no aktīvu pārdošanas darījumiem ar atpārdošanas iespēju

4.3.2.2. Pārējās ārpusbilances saistības

5. Paskaidrojumi par bilances un ārpusbilances posteņiem

5.1. Aktīvi

5.1.1. Kase

Skaidrā nauda kasē ietver likumīgus maksāšanas līdzekļus, t.sk. ārvalstu valūtu kā banknotēs, tā arī monētās.

5.1.2. Prasības pret kredītiestādēm

Šajā postenī jāietver visas prasības, kas radušās darījumos ar iekšzemes kredītiestādēm, kā arī prasības pret Latvijas Banku. Tās prasības pret kredītiestādēm, kuras rada parāda vērtspapīri un kuras atbilst 5.1.4. punkta prasībām, jāuzrāda bilances aktīvu 4.1.4.2. postenī.

Krājaizdevu sabiedrības prasības, kuras var tikt apmierinātas bez iepriekšēja pieprasījuma vai kuru pieprasījuma termiņš ir 24 stundas vai viena darbadiena, jāuzrāda bilances aktīvu 4.1.2.1. postenī. Pārējās prasības jāuzrāda bilances aktīvu 4.1.2.2. postenī.

5.1.3. Kredīti

Šajā postenī jāuzrāda visas prasības, kas radušās darījumos ar krājaizdevu sabiedrības biedriem, t.sk. finansu lizings.

5.1.4. Parāda vērtspapīri

Šajā postenī jāietver apgrozāmie Latvijas Republikas valsts parāda vērtspapīri un Latvijas Republikā reģistrēto banku izlaistās hipotekārās ķīlu zīmes.

5.1.5. Nemateriālie aktīvi

Šajā postenī jāuzrāda nemateriālie aktīvi, t.i., aktīvi, kam nav materiālās formas, kas tiek turēti pakalpojumu sniegšanai vai citiem mērķiem, ja ir sagaidāms, ka krājaizdevu sabiedrība nākotnē saņems ekonomiskos labumus, kas attiecināmi uz šiem aktīviem, piemēram, par samaksu iegūtās tiesības, t.sk. koncesijas, patenti, licences, tiesības lietot tirdzniecības zīmi, nomas tiesības u.tml. tiesības, programmnodrošinājums, kas nav elektronisko iekārtu vai ierīču neatņemama sastāvdaļa un citi pēc būtības līdzīgi pret atlīdzību iegūtie aktīvi. Šeit jāuzrāda arī avansa maksājumi par nemateriālajiem aktīviem.

5.1.6. Pamatlīdzekļi

Šajā postenī uzrādāmi krājaizdevu sabiedrībai piederošie (t.sk. bez izpirkuma tiesībām iznomātie un finansu lizinga darījumu rezultātā iegūtie) pamatlīdzekļi, t.i., materiālie aktīvi, kurus krājaizdevu sabiedrība izmanto pakalpojumu sniegšanā, administratīvos nolūkos vai iznomā un paredz lietot ilgāk par vienu gadu, piemēram, zemesgabali, ēkas, transportlīdzekļi, iekārtas u.tml. aktīvi.

Šeit uzrādāms arī programmnodrošinājums, kas ir attiecīgo elektronisko iekārtu vai ierīču neatņemama sastāvdaļa, kā arī krājaizdevu sabiedrībai piederošo un bez izpirkuma tiesībām nomāto pamatlīdzekļu rekonstrukcijas, atjaunošanas u.tml. izmaksas, kuras uzlabojušas attiecīgo pamatlīdzekļu ekonomiskos rādītājus, ja pamatlīdzekļu nomas līgumā nav paredzēta šo izmaksu kompensācija.

Šajā postenī jāuzrāda nepabeigtās būvniecības izmaksas un avansa maksājumi par šajā punktā minētajiem pamatlīdzekļiem.

5.1.7. Nākamo periodu izdevumi un uzkrātie ienākumi

Šajā postenī jāuzrāda krājaizdevu sabiedrības izdevumi, kas attiecas uz nākamajiem periodiem.

Šeit jāuzrāda arī iepriekšējos gados un pārskata gadā uzkrātie, bet vēl nesaņemtie ienākumi, piemēram, vēl nesaņemtā, taču aprēķinātā komisijas nauda, procentu ienākumi, nomas maksa u.tml.

5.1.8. Pārējie aktīvi

Šajā postenī jāuzrāda aktīvi, kuru saturs neatbilst citiem bilances posteņiem (t.sk. dārgmetāli, dārgakmeņi, kustamais un nekustamais īpašums, kas pārņemts kā neatmaksāto kredītu un citu prasību nodrošinājums, ja krājaizdevu sabiedrība paredz to pārdot, kā arī materiālie aktīvi, kurus krājaizdevu sabiedrība nelieto un plāno atsavināt).

Šeit uzrādāmas arī bez izpirkuma tiesībām nomāto pamatlīdzekļu rekonstrukcijas, uzlabošanas u.tml. izmaksas, ja pamatlīdzekļu nomas līgumā paredzēta šo izmaksu kompensācija.

5.2. Pasīvi

5.2.1. Saistības pret kredītiestādēm